

Simon kunnan

TOIMINTASUUNNITELMA

Lapin #paraskoulu -hanke

Kevät 2020

Sisällys

Aluksi.....	1
1 Selkeä arvoperusta peruskoulun kehittämisen lähtökohdaksi.....	2
2 Yhteisöllinen toimintakulttuuri.....	2
3 Opettajille tukea muutoksessa ja asiantuntijoiden yhteistyö.....	3
4 Yksilölliset oppimispolut.....	3
5 Vahva osaaminen perustana tulevaisuuden taidoille.....	4
6 Turvataan hyvinvointi.....	4
7 Hyvä johtaminen.....	5
8 Kehittäminen perustuu tutkimukseen.....	5
9 Oppimista tukeva arviointi vahvistaa yhdenvertaisuutta.....	6
10 Riittävä resursointi perusopetukselle tulevaisuudessakin.....	6

Aluksi

Simon peruskoulujen kehittämissuunnitelma perustuu Peruskoulufoorumin linjauksiin tasa-arvoisen, maailman parhaan peruskoulun saavuttamiseksi. Näitä linjauksia ovat:

1. selkeä arvoperusta peruskoulun kehittämisen lähtökohdaksi
2. yhteisöllinen toimintakulttuuri
3. opettajille tukea muutoksessa ja asiantuntijoiden yhteistyö
4. yksilölliset oppimispolut
5. vahva osaaminen perustana tulevaisuuden taidoille
6. turvataan hyvinvointi
7. hyvä johtaminen
8. kehittäminen perustuu tutkimukseen
9. oppimista tukeva arviointi vahvistaa yhdenvertaisuutta ja
10. perusopetukselle riittävä resursointi eli miten kunnassa/koulutuksen järjestäjän piirissä aiotaan huolehtia näistä tulevaisuudessa

Kehittämissuunnitelma on tehty keväällä 2020 korona-viruksesta seuranneen poikkeustilan ja etäkoulunkäynnin aikana. Opetushenkilökuntaa on osallistettu suunnitelman tekemiseen esimerkiksi nettikyselyllä. Nettikyselyyn vastattiin nimettömästi. Lisäksi toimintasuunnitelman teossa on hyödynnetty kansallisen kouluterveyskyselyn 2019 tuloksia Simon osalta.

Peruskoulufoorumin kymmenen teesiä peruskoulun kehittämiseksi toimivat kehittämissuunnitelman runkona. Simossa erityiseksi painopistealueeksi on valittu yksilölliset oppimispolut ja hyvinvoinnin turvaaminen. Jokaiseen teesiin on mietitty toimenpiteitä, joilla asiaa edistetään Simon peruskouluissa. Osa teesien sisällöistä ja niihin liittyvistä toimenpiteistä on limittäisiä ja toimenpide olisi voitu sijoittaa jonkin toisenkin teesin yhteyteen. Kehittämissuunnitelman tavoitteena on olla mahdollisimman selkeä ja yksinkertainen, joten päällekkäisiä toimenpiteitä eri teesien alle ei ole haluttu suunnitella, vaan ne on ryhmitelty mahdollisimman tarkoituksenmukaisiksi kokonaisuuksiksi.

1 Selkeä arvoperusta peruskoulun kehittämisen lähtökohdaksi

Opettajille keväällä 2020 tehdyssä kyselyssä maailman parasta peruskoulua kuvattiin esimerkiksi yhteisöksi, jossa kaikki viihtyvät ja jossa kaikilla on turvallinen sekä terveellinen olla. Maailman paras peruskoulu on myös kehittyvä, lämminhenkinen, motivoiva ja avoin.

Toimenpiteet:

Tarkennetaan yhteistä arvopohjaa syksyllä 2020 haastamalla oppilaat ja opettajat kertomaan omista peruskouluun liittyvistä arvoista.

Opettajille ja ohjaajille tehdään sähköinen kysely tai kokousten yhteydessä kerätään sähköistä palautetta.

Oppilailta kerätään lyhyitä, esimerkiksi yhden sanan tai lauseen mittaisia mielipiteitä peruskoulun arvoista sähköisen alustan avulla.

2 Yhteisöllinen toimintakulttuuri

Noin puolet simolaisista alakoululaisista ja alle 10% yläkoululaisista tuntee olevansa osa koulu yhteisöä vuoden 2019 kouluterveyskyselyn tulosten perusteella. Yhteisöllinen toimintakulttuuri edistää yhteisöllisyyden kokemista. Yhteisöllisyyttä voidaan kehittää esimerkiksi osallistamalla oppilaita, lisäämällä keskustelua ja vuorovaikutusta oppilaiden ja opettajien välillä. Myös me-hengen luominen luokille ja kouluille lisää yhteenkuuluvuuden ja yhteisöllisyyden kokemusta.

Toimenpiteet:

Osallistetaan oppilaita koulun toimintakulttuurin kehittämiseen. Järjestetään luokkakohtaisia tapaamisia tai kyselyitä, joissa kysytään oppilaiden mielipiteitä koulun ja sen toimintakulttuurin kehittämisestä.

Ryhmytetään kaikki luokat syksyllä koulujen alettua.

Kohotetaan me-henkeä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta koko koulun yhteisillä tapahtumilla.

Aktivoidaan koulujen oppilaskuntia. Tavoitteena on, että oppilaskunnat ovat vaikuttamisen kanavia. Otetaan koulujen oppilaskunnat mukaan koulujen kehittämiseen ja kuullaan oppilaskunnan edustajien mielipiteitä kouluja kehitettäessä.

3 Opettajille tukea muutoksessa ja asiantuntijoiden yhteistyö

Peruskoulu muuttuu ja kehittyy jatkuvasti. Muun muassa opetussuunnitelmien, opetusvälineiden ja pedagogiikan kehittyessä opettajat kaipaavat tukea työhönsä sekä oman osaamisensa kehittämiseen. Opettajille keväällä 2020 tehdyssä kyselyssä opettajat kertoivat kaipaavansa esimerkiksi lisää tietoa kolmiportaisesta tuesta ja palautetta omasta työstään.

Toimenpiteet:

Kannustetaan vertaiskoulutukseen, vertaistukeen ja osaamisen jakamiseen.

Opettajien ja ohjaajien yhteisen suunnitteluajan käyttöönotto.

Kerätään oppilailta palautetta opetuksesta. Otetaan käyttöön nopeita ja helppokäyttöisiä välineitä palautteen keräämiseen. Tehdään esimerkiksi valmiita Kahoot- tai Padlet –pohjia.

4 Yksilölliset oppimispolut

Kolmiportainen tuki on ollut osa peruskoulujen toimintaa jo vuodesta 2010. Tuen toteutuminen huoletti opettajia kevään 2020 kyselyssä. Kouluterveyskyselyn tulosten mukaan huomattava osa alakoulujen 4-5 luokkien oppilaista kokee, että heillä on ongelmia laskemisessa (29%), kirjoittamisessa (29%) ja lukemisessa (18%). 8.-9. -luokkalaisista 10% kokee, että heillä on ongelmia laskemisessa, 15 % kirjoittamisessa ja 11% lukemisessa. Kouluterveyskyselyn mukaan oppilaat siis kokevat tarvitsevansa tukea oppimiseen.

Toimenpiteet:

Etäopetusmahdollisuuksien selvittäminen yksilöllisissä oppimispoluissa.

Erilaisten käytäntöjen luominen kolmiportaisen tuen kehittämiseksi. Esimerkiksi luokkatason sitomattoman opetuksen käyttö ylöspäin eriyttämisessä ja joustavat, luokkiin sitomattomat erityisopetusjärjestelyt.

Kehitetään erilaisia, uusia käytänteitä erityisopetukseen.

Luodaan käytäntö opettajien ja ohjaajien yhteisestä suunnitteluajasta.

5 Vahva osaaminen perustana tulevaisuuden taidoille

Kouluterveyskyselyn 2019 tulosten perusteella osalla simolaisilla 4.-5. - ja 8.-9.-luokkalaisilla on haasteita elämänhallintaan liittyvissä asioissa. Oppilaat kertoivat esimerkiksi nukkuvansa liian vähän. Moni oppilas ei syönyt ollenkaan aamupalaa ja useat oppilaat kertoivat, että heillä on haasteita internetin käytön rajoittamisessa. Simossa on siis selkä tarve terveellisiin elämäntapoihin kannustamiseen ja elämänhallintaitojen kehittämiseen. Opettajille keväällä 2020 tehdyssä kyselyssä nousi esille, että oppimaan oppimisen ja sosiaalisten taitojen lisäksi peruskoulun päättävän nuoren tarvitsee osata myös elämänhallintaitoja.

Toimenpiteet:

Oppilaat oppivat peruskoulun tai heidän itselleen räätälöidyn oppimäärän lisäksi opiskelutaidot, itseohjautuvuutta ja sosiaalisia taitoja.

Kiinnitetään huomiota elämänhallintaitojen kehittämiseen.

6 Turvataan hyvinvointi

Erilaiset niin psyykkiseen kuin fyysiseen hyvinvointiin liittyvät asiat ovat pinnalla simolaisissa peruskouluissa. Tässä kehittämissuunnitelmassa keskitytään niin oppilaiden kuin henkilökunnan fyysisen hyvinvoinnin parantamiseen ja turvaamiseen. Maailman paras peruskoulu tarvitsee hyvinvoivia oppilaita, mutta myös hyvinvoivaa henkilökuntaa heitä tukemaan.

Toimenpiteet:

Tehdään syksyllä 2020 hyvinvointikysely oppilaille.

Lisätään yhteistyötä esimerkiksi nuoriso-ohjaajien kanssa ja mahdollistetaan ohjattu välituntitoiminta kouluissa.

Parannetaan koulujen tilojen viihtyisyyttä. Kerätään oppilailta ja henkilökunnalta ideoita viihtyisyyden ja viihtyvyyden parantamiseen syksyllä palautelaatikkojen avulla.

Toteuttamiskelpoisimmat ideat toteutetaan.

Tehdään yhteistyötä työterveyshuollon kanssa oppilaiden ja opettajien työergonomian parantamiseksi.

7 Hyvä johtaminen

Opettajille keväällä 2020 tehdyssä kyselyssä opettajat määrittivät hyvän johtamisen olevan muun muassa napakkaa, delegeoivaa, tasapuolista, työntekijää kunnioittavaa ja kuuntelevaa. Opettajat kaipasivat myös palautetta, kannustusta ja tukea työllensä. Vastauksissa nousi esille tiedottamisen merkitys osana hyvää johtamista.

Toimenpiteet:

Kehitetään koulujen sisäistä ja välistä tiedottamista. Hyödynnetään tiedottamisessa jo olemassa olevia kanavia, kuten Wilmaa ja sähköpostia.

Kiinnitetään huomiota kehityskeskustelujen toteutumiseen.

8 Kehittäminen perustuu tutkimukseen

Opettajat seuraavat oman alansa tutkimusta ja soveltavat uutta tietoa mahdollisuuksien mukaan omaan työhönsä. Tutkimuksista opettajat kertoivat kevään 2020 kyselyssä esimerkiksi löytävänsä uusia menetelmiä käytännön työhön. Opettajat kertoivat myös reflektovansa ja kehittävänsä omaa toimintaansa tutkimustulosten avulla.

Toimenpiteet:

Kannustetaan opettajia täydennyskoulutukseen ja oman osaamisen kehittämiseen. Tiedotetaan opettajia erilaisista täydennyskouluttautumismahdollisuuksista lähialueella ja verkossa.

Kannustetaan opettajia seuraamaan koulutusalan sekä heidän oman alansa tutkimusta sekä jakamaan löytämiään tietoja muille.

9 Oppimista tukeva arviointi vahvistaa yhdenvertaisuutta

Arvioinnin on tarkoitus olla kehittävää, yksilöllistä, motivoivaa ja kannustavaa. Sen avulla tuetaan oppimista. Arvioinnissa huomioidaan oppilaiden yksilölliset tarpeet, eikä arvioinnin avulla vertailla oppilaita toisiinsa.

Toimenpiteet:

Huomioidaan oppilaiden yksilölliset tarpeet niin opetuksessa kuin arvioinnissa.

10 Riittävä resursointi perusopetukselle tulevaisuudessakin

Keväällä 2020 opettajille tehdyssä kyselyssä nousi esille huoli resurssien riittävyydestä kolmiportaisessa tuessa.

Toimenpiteet:

Pidetään resursseista päättävät viranhaltijat ja luottamushenkilöt tietoisina koulujen arjesta sekä oppilaiden tuen tarpeesta.